

KUR'AN OKUMANIN FAZİLETİ

Kuran Okumanın Fazileti:

• إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ

- *“Allah'ın Kitabı'nı okuyanlar, namaz kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz rızıktan (Allah için) gizli ve açık sarf edenler, asla zarara uğramayacak bir ticaret umarlar.”¹*

¹ Fatır, 29.

Kur'an Öğrenmenin Ve Öğretmenin Fazileti:

- Hz. Peygamber (sas) buyurdu ki:

• خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

- *Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve onu başkasına öğreteninizdir.*²

- Rasulullah buyurdular ki:

• يَا أَبَا ذَرٍّ، لَأَنْ تَغْدُوَ فَتَعَلَّمَ آيَةً مِنْ كِتَابِ اللَّهِ، خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ

مِائَةَ رَكْعَةٍ

- “Ey Ebu Zerr! Senin evden çıkıp Allah'ın kitabından bir ayet öğretmen, senin için yüz rekat (nafile) namaz kılmandan daha hayırlıdır...”³

² Buhari.

³ İbn Mace.

Kuran Okumanın Fazileti:

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَعَمِلَ بِمَا فِيهِ أُلْبِسَ وَالِدَاهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَاجًا، ضَوْؤُهُ أَحْسَنُ مِنْ ضَوْءِ الشَّمْسِ فِي بُيُوتِ الدُّنْيَا لَوْ كَانَتْ فِيهِ، فَمَا ظَنُّكُمْ بِالَّذِي عَمِلَ بِهِ؟

- *Kim Kur'an'ı okur ve onunla amel ederse kıyamet günü babasına bir taç giydirilir. Bu tacın ışığı güneş dünyadaki herhangi bir evde bulunduğu takdirde onun vereceği ışıktan daha güzeldir. Öyleyse Kur'an'la bizzat amel edenin ışığı nasıl olacak siz düşünün!⁴*

⁴ Ebu Davud.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا حَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَغَشِيَتْهُمْ الرَّحْمَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ

- *"Allah evlerinden bir evde, Allah'ın kitabını okumak ve aralarında müzakere etmek için toplanan kimselerin üzerine sekine iner, onları rahmet kuşatır, melekler etraflarını sarar ve Allah onları kendi katında bulunanlara överek anlatır."*⁵

⁵ Ebu Davud, Tirmizi.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرِبِ

- *Hafızasında Kur'an'dan bir şey bulunmayan kişi harabe ev gibidir.*⁶

⁶ Tirmizi.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• «إِنَّ الْبَيْتَ لَيَتَّسِعُ عَلَى أَهْلِهِ وَتَحْضُرُهُ الْمَلَائِكَةُ وَتَهْجُرُهُ الشَّيَاطِينُ، وَيَكْثُرُ خَيْرُهُ أَنْ يُقْرَأَ فِيهِ الْقُرْآنُ، وَإِنَّ الْبَيْتَ لَيَضِيقُ عَلَى أَهْلِهِ وَتَهْجُرُهُ الْمَلَائِكَةُ، وَتَحْضُرُهُ الشَّيَاطِينُ، وَيَقِلُّ خَيْرُهُ أَنْ لَا يُقْرَأَ فِيهِ الْقُرْآنُ»

- *"Kur'ân okunan evin hayrı artar; oturanları sıkmaz. Böyle evlere melekler toplanır, şeytanlar uzaklaşır. İçinde Kur'ân okunmayan ev oturanlara dar gelir; böyle evlerin hayır ve bereketi az olur; melekler uzaklaşır; şeytanlar üşüşür. İçinde Kur'ân okunan, anlam ve yorumuyla meşgul olunan ev, yıldızların yeryüzünü aydınlattığı gibi, sema ehli için aydınlatılır."*⁷

⁷ Darimi, Heysemi.

- Bir adam Peygamber Efendimize gelerek şöyle sordu;
 • قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ؟
- “Ey Allah’ın Rasulü! Hangi amel Allah’a daha sevimlidir?”
- قَالَ: «الْحَالُ الْمُرْتَحِلُ».
- Rasulullah: “*Yolculuğu bitince tekrar yola başlayan kişinin amelidir.*” cevabını verdi.
- قَالَ: وَمَا الْحَالُ الْمُرْتَحِلُ؟
- Adam tekrar: “Yolculuğu bitip tekrar başlamak nedir?” diye sordu.
- قَالَ: «الَّذِي يَضْرِبُ مِنْ أَوَّلِ الْقُرْآنِ إِلَى آخِرِهِ كُلَّمَا حَلَّ ارْتَحَلَ»
- Rasulullah: “*Kur’an’ı başından sonuna kadar okur, bitirdikçe yeniden başlar*” cevabını verdi.⁸

⁸ Tirmizi.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• يُقَالُ - يَعْنِي لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ - :اقْرَأْ وَارْتَقِ وَرَتِّلْ كَمَا كُنْتَ تُرَتِّلُ فِي الدُّنْيَا، فَإِنَّ مَنَزِلَتَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرَأُ بِهَا

- *Kur'an'ı okuyup ona sahip çıkan kimseye ahirette şöyle denilir; “Oku ve cennette yüksel, dünyada nasıl ağır ağır okuyor idiysen öyle oku. Zira senin makamın okuduğun en son ayetin seviyesindedir.”*⁹

⁹ Tirmizi.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• مَنْ شَغَلَهُ الْقُرْآنُ عَنْ ذِكْرِي وَمَسْأَلَتِي أُعْطِيَتهُ أَفْضَلَ مَا أُعْطِيَ السَّائِلِينَ،
وَفَضْلُ كَلَامِ اللَّهِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ "

- *“Kimi Kur’an ve benim zikrim benden bir dilekte bulunmaktan alıkoyarsa (Kur’anla ve zikrimle meşgul olurken dua etmeye dahi fırsat bulamazsa) onlara benden isteyenlerden daha iyisini veririm. Allah kelâmının diğer sözlere üstünlüğü, Allah’ın mahlukatına olan üstünlüğü gibidir.”¹⁰*

¹⁰ Tirmizi.

- Rasulullah buyurdu ki:

• وَإِنَّ الْقُرْآنَ يَلْقَىٰ صَاحِبَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِينَ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ كَالرَّجُلِ الشَّاحِبِ فَيَقُولُ لَهُ: هَلْ تَعْرِفُنِي؟

- "Kişi kabrinden kalkınca Kur'ân, o kimseyi, rengi değişmiş ve zayıflamış bir halde karşılar ve: 'Beni tanıyor musun?' der.

• فَيَقُولُ: مَا أَعْرِفُكَ، فَيَقُولُ: أَنَا صَاحِبُكَ الْقُرْآنُ الَّذِي أَظْمَأْتُكَ فِي الْهَوَاجِرِ، وَأَسْهَرْتُ لَيْلَكَ،

- O da: 'Hayır' cevabını verir. O zaman: 'Ben senin arkadaşın olan ve seni şiddetli sıcaklarda susuz, geceleri uykusuz bırakan Kur'ân'ım' der.

- وَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ تَاجُ الْوَقَارِ، وَيُكْسَى وَالِدَاهُ حُلَّتَيْنِ لَا يُقَوِّمُ لَهُمَا الدُّنْيَا،
فَيَقُولَانِ: بِمَ كُسِينَا هَذَا؟ فَيُقَالُ لَهُمَا: بِأَخَذِ وَلَدِكُمَا الْقُرْآنَ "

- *Sonra o şahsa vakar tacı, anne-babasına da iki değerli elbise giydirilir. Anne-baba bunun sebebini sorunca, çocuklarının Kur'ân'la olan meşguliyeti gösterilir."*¹¹

¹¹ Darimi.

- Rasulullah buyurdu ki:

• وَيَقُولُ الْقُرْآنُ: مَنْعْتُهُ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ، فَشَفَّعَنِي فِيهِ

- *"Kıyamet günü Kur'ân, 'Ya Rabbi! Ben bu şahsı, beni okuduğu için gece uykusuz bıraktım, izin ver ona şefa'at edeyim."* diyecektir."¹²

¹² İbn Hanbel.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا لَا أَقُولُ الْم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلَامٌ حَرْفٌ وَمِيمٌ حَرْفٌ

- *"Kur'ân-ı Kerim'den tek harf okuyana bile bir sevap vardır. Her hasene on misliyle kayda geçer. Elif-Lâm-Mim bir harftir demiyorum. Aksine elif bir harf, lâm bir harf ve mim de bir harftir."*¹³

¹³ Tirmizi.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الْأُتْرُجَةِ طَعْمُهَا طَيِّبٌ وَرِيحُهَا طَيِّبٌ،

- *Kur'an okuyan mümin portakala benzer. Kokusu güzel, tadı hoştur.*

• وَمَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ التَّمْرَةِ طَعْمُهَا طَيِّبٌ وَلَا رِيحَ لَهَا،

- *Kur'an okumayan mümin hurma gibidir. Tadı hoştur ama kokusu yoktur.*

• وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الرَّيْحَانِ رِيحُهُ طَيِّبٌ وَلَيْسَ لَهُ طَعْمٌ،

- *Kur'an okuyan günahkar reyhan otu gibidir. Kokusu güzeldir ama tadı acıdır.*

• وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ رِيحُهَا مُنْتِنٌ وَطَعْمُهَا مُنْتِنٌ

- *Kur'an okumayan günahkar ise Ebu Cehil karpuzu gibidir. Tadı acıdır, kokusu da yoktur.*¹⁴

¹⁴ Buhari.

- Hz. Üseyd, geceleyin hurmalıkta Bakara sûresini okuyordu. Hemen yakınında ise atı bağlıydı. Birden bire atı şahlandı. Bunun üzerine Kur'ân okumaya ara verdi. At da sakinleşti. Üseyd tekrar okumaya başlayınca, at tekrar şahlandı. Üseyd okumaya ara verince at yine sakinleşti. Biraz sonra yeniden okumaya başlayınca at yeniden şahlandı. Oğlu Yahya ata yakın bir yerdeydi. Ona bir zarar vermemesi için atın yanından uzaklaştırmaya gitti.
- Başını semaya doğru kaldırıncı bir de ne görsün! Gökte şemsiye gibi bir şey ve içerisinde kandilimsi nesneler var. Sabahleyin hemen Rasûlullah'ın yanına gelerek başından geçenleri anlattı.
- Hz. Peygamber de kendisine şöyle dedi:
- *"O gördüklerin neydi bilir misin?"*
- O da, "hayır" cevabını verdi.
- Bunun üzerine Rasulullah şöyle buyurdu:

- *"Onlar meleklerdi. Senin sesine gelmişlerdi. Şayet sen okumaya devam etseydin, onlar seni sabaha kadar dinleyeceklerdi. Öyle ki, sabahleyin herkes onları seyredebilecekti ve onlar halktan gizlenmeyecekti."* buyurdu.¹⁵

¹⁵ Buhari, Müslim.

Kuran'ı Unutmak:

- Rasulullah buyurdu ki:

• عُرِضَتْ عَلَيَّ أَجُورُ أُمَّتِي حَتَّى الْقَذَاةُ يُخْرِجُهَا الرَّجُلُ مِنَ الْمَسْجِدِ،
وَعُرِضَتْ عَلَيَّ ذُنُوبُ أُمَّتِي، فَلَمْ أَرَ ذَنْبًا أَعْظَمَ مِنْ سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ أَوْ
آيَةٍ أَوْتِيَهَا رَجُلٌ ثُمَّ نَسِيَهَا

- "Ümmetime verilen ücretler bana arz edildi. Bunlar arasında bir kimsenin mescidden kaldırıp attığı bir çöp için verilmiş olanı da vardı. Keza ümmetimin işlediği günahlar da bana arz edildi. Bunlar arasında, bir kimsenin İlahî bir lütuf olarak öğrenip de sonradan unuttuğu bir sûre veya âyet sebebiyle kazandığı günahtan daha büyüğünü görmedim."¹⁶

¹⁶ Ebu Davud, Tirmizi.

- Rasulullah buyurdu ki:

• بِئْسَمَا لِأَحَدِهِمْ يَقُولُ: نَسِيتُ آيَةَ كَيْتَ وَكَيْتَ، بَلْ هُوَ نُسِّي، اسْتَذَكِرُوا
الْقُرْآنَ فَلَهُوَ أَشَدُّ تَفْصِيًّا مِنْ صُدُورِ الرِّجَالِ، مِنَ النَّعَمِ بِعُقْلِهَا

- *"Bir kimsenin 'şu âyetleri unuttum' demesi ne kötü şeydir! Onlar ona unutturulmuştur. Kur'ân'ı hatırlınızda tutmaya çalışın. Doğrusu o, hayvanın ipini koparıp kaçması gibi, kişinin zihninden silinip gider."*¹⁷

¹⁷ Müslim.

Kekeleyerek Okumaktan Çekinmemelidir:

- Kur'an okumayı yeni öğrenen bazı kişiler hata yapma korkusuyla Kur'an okumaktan çekinmektedirler. Oysaki Hz. Peygamber kekeleyerek Kur'an okumak hakkında şöyle buyurmuştur:

• الْمَاهِرُ بِالْقُرْآنِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ وَالَّذِي يَقْرَأُهُ يَتَتَعَّعُ فِيهِ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ اثْنَانِ

- *Kur'an'ı güzel okuyan kişi “sefere” denilen değerli ve iyi meleklerle beraberdir. Kur'an'ı kendisine zor geldiği halde kekeleyerek okuyana ise iki kat sevap vardır.*¹⁸

¹⁸ İbn Mace.

Kur'an Okurken Sesi Güzelleştirmek:

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• زَيِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

- *Kur'an'ı seslerinizle süsleyiniz.*¹⁹

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• إِنَّ مِنْ أَحْسَنِ النَّاسِ صَوْتًا بِالْقُرْآنِ، الَّذِي إِذَا سَمِعْتُمُوهُ يَقْرَأُ، حَسِبْتُمُوهُ
يَخْشَى اللَّهَ

- “Kur'an okumada sesçe insanların en güzeli o kimselerdir ki, okurken onu dinlediğiniz zaman Allah'tan korktuğu kanaatine varırsınız.”²⁰

¹⁹ Ebu Davud.

²⁰ İbn Mace.

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ نَزَلَ بِحُزْنٍ، فَإِذَا قَرَأْتُمُوهُ فَابْكُوا، فَإِنْ لَمْ تَبْكُوا فَتَبَاكَوْا،
وَتَغَنَّوْا بِهِ فَمَنْ لَمْ يَتَغَنَّ بِهِ فَلَيْسَ مِنَّا

- “Şu Kur'an hüznü olarak nazil oldu. Öyleyse onu okuyunca ağlayın. Eğer ağlayamazsanız ağlamaya çalışın ve onu güzel okuyun. Onu güzel okumaya gayret etmeyen bizden değildir.”²¹

²¹ İbn Mace.

Kuran Okuma Adabı:

- 1- Okumaya başlamadan önce ağzı misvakla temizlemek.
- 2- Kur'an'ı mescit veya bir başka temiz yerde okumak.
- 3- Kibleye yönelmek ve diz üstü oturmak.
- 4- Kur'an okumaya başlarken eûzü çekmek.
- 5- Tevbe Sûresi hariç her sûrenin başında besmele çekmek.
- 6- Okunan Kur'an âyetlerini huşû ile dinleyip anlamları hakkında düşünmek.
- 7- Sesi güzelleştirmek ve Kur'an'ı tane tane okumak.
- 8- Aceleci davranmamak.
- 9- Tecvid kaidelerine uymak.